

Վ. ԴԱՐՅԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԳԱՎԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՅԵՎ

ՔԱՂԱՓԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՇԻՄԱՐԿՆԵՐԸ

91

7-27

ՅԵՐԵՎԱՆ

ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ

1940

5 OCT 2011

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԼՈՒՍԺՈՂԿՈՄԱՏ

91

7-27

սկ

Վ. ԴԱՐՅԱՆ

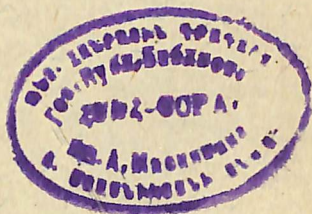
ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԳԱՎԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՇԻՄՆԱՐԿՆԵՐԸ

ԼՈՒՍՀՐԱՏ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1940

1519

40

45

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԳԱՎԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԸ

Խորհրդային գավառագիտությունը—յերկրագիտությունը բազմաթիվ կապերով ամենասերտ կերպով կապված է քաղաքական լուսավորության վողջ սխտեմի աշխատանքների հետ:

Գավառագիտության—յերկրագիտության ուղղությունը կատարված աշխատանքները հանդիսանում են հենց քաղաքական լուսավորության որդանի հիմնական ֆունկցիաներից մեկը:

Ի՞նչ է խորհրդային գավառագիտությունը—յերկրագիտությունը:

Արդյո՞ք մի առանձին գիտություն է: Ի հարկե, վո՛չ:

Գավառագիտությունը—յերկրագիտությունը առանձին գիտություն չէ: Խորհրդային գավառագիտությունը, դա մասնաճյուղն է, համաժողովրդական մի շարժում է՝ մեր յերկիրն ուսումնասիրելու, ճանաչելու ուղղությամբ: Ինչպես արդեն անվանումն էլ ցույց է տալիս՝ «գավառագիտություն—յերկրագիտություն», նշանակում է՝ «գավառը—յերկիրը գիտենալ», ճանաչել, ուսումնասիրել մեր յերկիրը, բնակավայրերից սկսած մինչև մեր վողջ սոցիալիստական հայրենիքը՝ ԽՍՀՄ-ն:

Այսպես ուրեմն, գաղափարագիտությունը լինելով մասսայական շարժում, վորն ուղղված է մեր յերկիրը, բնակավայրերը, կամ մեր վողջ հայրենիքն ուսումնասիրելու գործին, չի կարող այդ ուսումնասիրությունը կատարել անշատ-անշատ, վերցնելով միմիայն մի բնագավառ:

Բացատրենք որինակներով:

Կարելի է գիտենալ ճանաչել մեր յերկիրը, չուսումնասիրելով մեր յերկրում ապրող ժողովուրդների պատմությունը: Ի հարկե, վոչ: Խորհրդային ժողովուրդըն անհունորեն սիրում է իր սոցիալիստական հայրենիքը և ձգտում է գիտենալ իր յերկրի անցյալ պատմությունը, բանվորների և գյուղացիների կողմից մղած պայքարի հերոսական մարտերի պատմությունը շահագործողների դեմ: Այդ դաստիարակում է մեր ժողովուրդներին, նրանց մեջ զարգացնելով խորհրդային հայրենասիրության զգացմունքներ:

Յեւ վերջապես, չե վոր մեր Մեծ Առաջնորդ ընկեր Ստալինն ասել է, վոր «վերսեղծել իրականությունը կաբիլ յե միմիայն այն ժամանակ, յերբ մենք այն նախադրում ենք»: Յեւ ահա անցյալ պատմության հերոսական եջերն ուսումնասիրելով, մենք ավելի լավ ենք ըմբռնում մեր պայծառ և առավել հերոսական ներկան: Ուրեմն՝ խորհրդային գաղափարագիտության խնդիրներից մեկն է՝ ուսումնասիրել մեր յերկրի ժողովուրդների պատմությունը:

Միթե կարելի է ճանաչել մեր յերկիրը, առանց գիտենալու մեր յերկրի լեռները, վողջ աշխարհագրական լանդշաֆտը: Ի հարկե, վոչ:

Այստեղից պարզ է, վոր խորհրդային յերկրագե-

տը—գաղափարագիտը, պետք է ուսումնասիրել նաեւ մեր յերկրի աշխարհագրությունը: Այդ անհրաժեշտ է ամեն մի խորհրդային քաղաքացու, վորովհետեւ՝ «աշխարհագրությունը»,—ինչպես գրում է «Պրավդան»—այն ուղիներից մեկն է, վորով ընթանում է պատանեկության իսկական մատերիալիստական աշխարհայեցողության, ինտերնացիոնալիզմի, դեպի հայրենիքի թշնամիներն ունեցած ատելության դաստիարակությունը» («Պրավդա» № 250, 10 սեպտեմբերի 1937 թ.):

Միթե կարելի է ճանաչել մեր յերկիրն առանց ուսումնասիրելու բնակավայրը, յերկրի բուսական և կենդանական աշխարհը, տեղական ֆոլկլորը, ազգագրությունը, պատմական հուշարձանները, կոլտնտեսային կյանքը, սոցիալիստական շինարարությունը: Ի հարկե, վոչ: Այս բոլորը մտնում են խորհրդային գաղափարագետի—յերկրագետի խնդիրների շարքը:

Ահա թե ինչո՞ւ խորհրդային գաղափարագիտությունը քաղաքական լուսավորության և մասսաների քաղաքական դաստիարակության հզոր լծակներից մեկն է:

Վորո՞նք են խորհրդային քաղաքական լուսավորության հիմնարկները: Դրանք են՝ բանվորական ակումբները, կոլտնտեսային ակումբները, խրճիթ-ընթերցարանները, կուլտուրայի տները: Ահա այստեղ է, վոր պետք է կազմակերպել գաղափարագիտության գործը, կազմակերպել այն հետաքրքիր և գրավիչ ձև-վով, վորպեսզի ընդգրկել ավելի մեծ թվով աշխատավորներ:

Ինչպե՞ս պետք է արտահայտվի կազմակերպչա-

կան տեսակետից գաղափարաբանության աշխատանքները քաղաքական լուսավորության սխեմաներում:

Ամենից առաջ պետք է նշել, Վոր մեր բոլոր տիպի աղումներում պետք է կազմակերպել գաղափարաբանության—յերկրագիտական սեկցիաներ, անկյուններ կամ սենյակներ: Կազմակերպել նաև պատմություն, աշխարհագրություն, գրականություն, ֆուլկլորի, քաղաքացիական կոնֆլիկտների պատմություն, ագրոտեխնիկական և մեր յերկրի այլ բնագաղափարներն ուսումնասիրող խմբակներ:

Քաղաքական լուսավորություն հիմնարկները՝ խորհրդային յերկրագիտություն կամ ինչպես սովորաբար ընդունված է յեղել մինչև հիմա ասել գաղափարաբանության աշխատանքները պետք է կազմակերպեն, առաջին հերթին և գլխավորապես հետևյալ խնդիրներին շուրջը:

1. Կազմակերպել գաղափարաբանության—յերկրագիտական անկյուններ կամ սենյակներ:

2. Կազմակերպել գաղափարաբանության—յերկրագիտական արշավներ, Վորի համար մշակել հատուկ տուրիստական—եքսկուրսիոն մարշրուտներ ղեպի քաղաքացիական կոնֆլիկտի ղեպերի վայրերը, ղեպի արդյունաբերական վայրերն ու կոլտնտեսությունները, ծանոթանալ անվանի մարդկանց, ստախանովականների, հեղափոխության և պատմության հուշարձանների հետ, հավաքել աղագրական նյութեր, ֆուլկլոր: Այդ արշավների արդյունքն այն կլինի, Վոր հավաքված նյութերն ի մի բերելով, համապատասխան վերամշակման յենթարկելուց հետո հնարավոր կլինի ցուցադրել այն աղումը կամ կուլտուրայի տանը կից

կազմակերպած գաղափարաբանության—յերկրագիտական անկյունում կամ համապատասխան սենյակում:

3. Կազմակերպել եքսկուրսիաներ ղեպի գաղափարաբանության թանգարանները: Կազմակերպել շարժական ցուցահանդեսներ հիմնարկությունների և ձեռնարկությունների կարմիր անկյուններում:

4. Կազմակերպել գասախոսություններ, ղեկուցումներ, ղրույցներ առանձին ձեռնարկությունների մասին, բնակավայրի, շրջանի, հանրապետության մասին և այլն:

5. Կազմակերպել գասախոսություններ, ղրույցներ, գրականություն ընթերցում, «Մեր հայրենիքի մասին» թեմաներով, ձերուներին պատմություններն իրենց գյուղի ու շրջանի անցյալի մասին—հատուկ յերեկներ:

6. Կազմակերպել եքսկուրսիաներ ղեպի առաջավոր կոլտնտեսությունները, խորհտնտեսությունները, մեքենատրակտորային կայանները, կաթնա-ապրանքային ֆերմաները՝ մոտիկից ծանոթանալու գյուղատնտեսության առաջավորների աշխատանքի արդյունավետ ձեերին ու մեթոդներին:

7. Կազմակերպել ցուցահանդեսներ գյուղի և շրջանի անցյալն ու ներկան ցույց տալու նպատակով: Կազմել լուսանկարներով և ղիագրամմաներով ալբոմներ:

8. Բոլոր տիպի կուլտուրայի տներում, աղումներում, խճիթ-ընթերցարաններում կազմակերպել հատուկ անկյուններ «Մեր կոլտնտեսությունը» և նկարագրությունամբ ցուց տալ, թե ինչպիսի պայքար է մղվել կոլեկտիվացման համար, ցույց տալ կոլտն-

տեսութեան աճը, նրա տնտեսական ու քաղաքական ամրապնդումը, յերջանիկ և ունեւոր կյանքի հասնելը, բացի գրանից, կարելի չե կազմակերպել նաեւ ցուցա-հանդես «Մ եր շրջանը», նույն սկզբունքով, այսինքն, ցույց տալով շրջանի նվաճումները բոլոր բնա-գաղաւթներում:

9. Կազմակերպել ստալանովականների պատկե-րասրահ, սոցիալիստական գյուղատնտեսութեան առա-ջավորների պատկերասրահ և այլն:

10. Կազմակերպել եքսկուրսիաներ դեպի պատ-մական վայրերը, ուսումնասիրել շրջանի պատմական հուշարձանները, քաղաքացիական կռիւների վայրերը և այդ բոլորը լուսանկարներով ցուցադրել գաղաւթի-տական անկյուններում կամ առանձին սենյակներում:

11. Փորձնական կայանների և խրճիթ-լաբորա-տորիաների հետ մեկտեղ կարելի չե կազմակերպել փորձադրումներ հողի կազմութեանն ուսումնասիրելու նպատակով, մոլախոտերի դեմ պայքարի ավելի ար-դյունավետ ձևեր մշակելու համար:

Աշխատանքների այս ցանկը կարելի չե ավելի լայնացնել և ընդգրկել նման բազմաթիւ և բազմա-պիսի խնդիրներ:

Քաղաքական լուսավորութեան հիմնարկներն այս աշխատանքների մեջ լայնորեն պետք ե ներգրավեն մեր դպրոցները, ուսուցչութեանը և աշակերտութեա-նը, պիտներական կազմակերպութեանը և վերջապես, խորհրդային մեր յերիտասարդութեանը—կոմյերիտ-միութեանը:

Այսպիսով՝ խորհրդային հայրենիքն ուսումնա-սիրելու, այն ճանաչելու մեծ գործի մեջ ներգրավե-

լով ժողովրդական մասսաները, մեր դպրոցներին և յերիտասարդութեանը, քաղաքական լուսավորութեան հիմնարկները խոշոր չափով կնպաստեն դաստիարակե-լու նրանց մեջ խորհրդային հայրենասիրութեան վառ դրացմունքներ, ճանաչելու մեր յերկիրը և նվիրվելու մեր մեծ յերկրի բուռն վերելքին, աշխատելու և ապ-րելու հանուն մեր մեծ հայրենիքի, հանուն ԼՆՆԻՆԻ—ՍՏԱԼԻՆԻ վեհ գործի:

ԽՈՐՀՐԴՅԻՆ ԳԱՎԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՅԵՎ ՊԱՏԱՆԻ ՆԱՏՈՒՐԱԼԻՍՏՆԵՐԸ

I

ՊԱՏԱՆԻ ԲՆԱՍԵՐՆԵՐԻ ԽՄԲԱԿՆԵՐ

Մեր յերկիրն առատ ե բազմաթիվ և անուպառ հարստություններով: Սոցիալիզմը՝ այդ հարստությունները հայտնաբերելու և ոգտագործելու անուպառ հնարավորություններ ստեղծեց: Մեր հզոր, խորհրդային յերկրին նվիրված բազմաթիվ հետախույզներ՝ գեոլոգներ, աշխարհագետներ, բնագետներ ամեն տարի նոր ու նոր հայտնագործություններ են անում, պրպլտումներ կատարելով յերկրի ընդերքում, բնության ծոցում:

Սոցիալիստական հայրենիքի բնությունն ուսումնասիրող հազարավոր պատանի հայրենասերներ ունենք զպրոցներում, գյուղում և քաղաքում, պիոներական կազմակերպություններում: Տարեցտարի բաշմապատկվում ե պայծառ հայրենասեր—պատանի բնասերների հոծ բանակը:

Գալառագիտական ուսումնասիրությունների ուղղությամբ կատարված աշխատանքներում հսկայական դեր են խաղում պատանի բնասերները:

«Սիրելի ու գնալ դեպի բնությունը, նանաչել այն բազմազանություններն, ուսումնասիրել բույսերը, կենդանական աշխարհը, բնական հարստությունները» — ահա սա

յի պատանի բնասերների հիմնական խնդիրը:

Պետք է ճանաչել բնությունը, վորպեսզի կարողանալ այն ծառայեցնել սոցիալիզմի—կոմունիզմի մեծ գործին, մեր մեծ յերկրի վերելքին:

Պատանի գավառագետ—բնասերը դիտում է բնությունն ամեն տեղ՝ տանը, դպրոցում, բայց գլխավորապես բնության գրկում:

Հատկապես նշանակութուն ունի բնասեր-գավառագետների աշխատանքը գյուղում: Կադմակերպելով ֆինտոլոգիական դիտողություններ կուլտուրական բույսերի նկատմամբ, պատանի գավառագետ—բնասերը խոշոր չափով ոգնում է մեր գյուղատնտեսության բերքատվության բարձրացմանը, հետաքրքրություն է զարթեցնում դեպի բույսերի և այլ կուլտուրաների զարգացման գործը:

Պատանի բնագետ—բնասերների ամբողջ աշխատանքը պետք է ընթանա իրենց, բնասերների ցանկությամբ, նրանց մեջ զարթեցնելով անհատական հետաքրքրություն դեպի բնության այս կամ այն բնագավառը:

Սակայն այդ չի նշանակում, վոր բնասերները աշխատանքները պետք է թողնել ինքնահոսի, ինքն իրեն, «ով ինչով ուզում է, թող նրանով» ել զբաղվի»: Վհ: Ամենեվին այդպես չէ:

Ամենից առաջ պետք է կադմակերպել յուրաքանչյուր դպրոցին կից, ակումբներում, պիոներական տներում, առանձին պատանի գավառագետ—բնագետների խմբակներ՝ բիոլոգների, բնագետների, գիոլոգների և այլն:

Ահա այս խմբակներում է, վոր առաջին հերթին

պետք է ընթանա վողջ աշխատանքը: Պարզ է, վոր յուրաքանչյուր խմբակի պետք է առաջադրված լինի լավ մշակված ծրագիր, յեղնելով խմբակի պրոֆիլից, միջավայրի առանձնահատկություններից, խմբակի անդամների հետաքրքրություններից:

Յեթե վորեւ հարց չի հետաքրքրում խմբակի այս կամ այն անդամին, բունի կերպով ստիպել, վոր նա զբաղվի այդ հարցով, հնարավոր չէ:

Այս խնդրում, մեծ մասամբ, պետք է յեղնել պատանիների անհատական ընդունակություններից, նրանց անհատական հակումներից: Այլ կերպ վոչինչ չի ստացվի:

Դպրոցական գավառագիտական պատանի բնասերների խմբակները իրենց աշխատանքներն ամբողջապես պետք է կապեն դպրոցական դասավանդման ծրագրերի հետ: Որինակ՝ բիոլոգիան: Այս առարկայի գծով ինչ պիտի անեն պատանի բնասերները: Պարզ է, վոր պատանի բնասերների խմբակի ղեկավարը դպրոցում իր առարկայի գծով հանդիսանում է բիոլոգիայի դասատուն: Այսպիսի խմբակի նպատակը պետք է լինի ոգնել դպրոցականներին ավելի լավ յուրացնելու բիոլոգիայի վերաբերյալ դպրոցական ծրագրերը, այս դեպքում պարզ է, վոր պատանի բնասերների ամբողջ ծրագիրը պետք է կառուցել համաձայն դասավանդվող նյութի ծրագրերի: Դպրոցականները այս հարցի վերաբերյալ կարող են լրացուցիչ գրականություն, այցելում են տեղական թանգարանի կամ դպրոցական կաբինետի համապատասխան բաժինը և այսպիսով՝ նրանք ավելի խորը և լրիվ չափով յուրացնում են դպրոցական ծրագրերը բիոլոգիա

առարկայի գծով: Սա պատանի բնասերների խմբակի մի տիպն է:

Կա և կարող է լինել նաև մի այլ տիպ, որինակ, այս յերկրորդ տիպի խմբակի նպատակն է, բավարարել յերիտասարդության ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի բնական ձգտումներին և նրանց հետաքրքրող հետազոտական բնագավառի վերաբերյալ անհատական հակումներին: Այս տիպի խմբակները խոշոր դրական գործ են կատարում: Այս դեպքում խմբակի անդամները Վոչ միայն բավարարվում են իրենց հետաքրքրող հարցերով, այլ նույնօրինակ ինքնյուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի ունակություններ են ձեռք բերում, սովորում են դիտողությունների և փորձի հիման վրա ձեռք բերած տեղեկություններն ամփոփել: Այսպիսի խմբակը խոշոր դաստիարակչական նշանակություն ունի:

Նա դաստիարակում է յերիտասարդության մեջ մտքի համաձայնություն, հետաքրքրություն դեպի բնությունը և բնական յերևույթները, համառություն և ակտիվություն առաջադրված նպատակին հասնելու համար:

Հենց այսպիսի նպատակի էլ պետք է հետապնդի ամեն մի աշխատավոր, վորն իր վրա է վերցրել պատանի բնասերների խմբակի ղեկավարման պատասխանատու գործը:

Այս ձևով կադմակերպված պատանի բնասերներին խմբակը խոշոր հետաքրքրություն կզարթեցնի իւրբակի անդամներին մեջ, մեծ համակրություն կվայելի դպրոցում և իր շուրջը կհամախմբի բազմաթիվ դեպ-

րոցականների, պատանի գավառագետ—հայրենասերների, վորոնք անհունորեն նվիրված իրենց սիրելի հայրենիքին, կուսումնասիրեն իրենց բնակավայրը և ակտիվորեն կմասնակցեն մեր մեծ յերկրի վերելքին, սոցիալիզմի—կոմունիզմի սքանչելի շինարարությանը:

519
50

ՊՐՊՏՈՂ ՈՒ ՍՏԵԼԾԱԳՈՐԾՈՂ ՍՏՔԵՐԸ

Մեր հայրենիքի մատաղ սերունդն աշխարհի ամենայն շնորհի սերունդն է, յերջանիկ է վորովհետև նա աճում ու հասակ է առնում ստալինյան ջերմ արեւի կենսատու շողերի տակ և բազմաթիվ բուրավետ ճյուղերով տարածվում է դեպի արեւը: Նրանց, մեր մանուկների ու պատանիների մեջ, լեռնային կարկաչահոս աղբյուրի պես հորդում է չքնաղ ստեղծագործությունը: Այդ ստեղծագործության ծաղկման վառ արագացը է՝ Համաժողովենական Գյուղատնտեսական ցուցահանդեսը:

Ցուցահանդեսին մասնակցում էյին բազմաթիվ շնորհալի ստեղծագործող յերեխաներ:

Բոլորին հայտնի յեն մեր պատանի տիկնիկները, գյուղատնտեսների, պատանի բնասերների, գյուղատնտեսության փորձարարների նվաճումները:

Այս ամառ մենք ականատես յեղանք պատանի միջուրինականների փայլուն հաջողություններին, վորոնց աշխատանքները ներկայացվել էյին Համաժողովենական Գյուղատնտեսական ցուցահանդեսում:

Ցերեխաների աշխատանքի փորձը՝ բույսեր խաչաձևվելու, նոր սորտեր բուծելու, նոր մեթոդներ կիրառելու ուղղությամբ մեծ խրախուսանքի արժա-

նացավ սոցալիստական հողագործության վարպետների կողմից:

Գյուղատնտեսական ցուցահանդեսին մասնակցած յերեխաները՝ մասին կարծիքների գրքում Կուրսկի մարզի մի խումբ կոլտնտեսականներ գրել էյին.

«Բառերով դժվար է արտահայտել, թե վորքան լավ ու հետաքրքիր է պատանի բնասերների պովիտներ: Միայն մեր կուսակցության շնորհիվ կարող են այդպիսի վաղ հասակում յերեխատարզ տաղանդներ դարդանալ»:

Այդպիսի տաղանդներ մենք շատ ունենք նաև մեզ մոտ՝ Հայաստանում: Ահա Աշտարակի շրջանից դպրոցական Արծիվ Թամազյանը, նա Համաժողովենական Գյուղատնտեսական ցուցահանդեսին է ներկայացել իր աճեցրած վարդի թուփը: Վիլ Գոշարյանը՝ Վաղարշապատի շրջանի Սամաղար գյուղի լրիվ միջնակարգ դպրոցի աշակերտ է, նա ցուցահանդեսին մասնակցում էր իր աճեցրած ճագարներով: Նա հինգ տարի յե դբաղվում է ճագարբուծությամբ և վորպես պատանի ճագարբուծ, մեծ առաջադիմություն է ունեցել վերջին տարիներս: Նրա աճեցրած ճագարները հայտնի յեն իրենց քաշով, աճը կատարվում է արագ, կորուստներ չի տալիս:

Ահա Լեվիկ Կարապետյանը՝ նույնպես Սամաղար գյուղից: Լեվիկը խնամում է դարգացնում է հնդկահավերի ցեղը և ցուցահանդեսին մասնակցել է իր հնդկահավերով: Մնացական Վարդանյանը թռչնաբույծ է, խնամում է 78 աղավնի: Անցյալ տարի Գյուղատնտեսական ցուցահանդեսին նա մասնակցեց իր խնամած և վարժեցրած նամակատար 17 աղավնիներով:

Ազնիվ Դադայանը Յերեվանի Ռուսթավելու անվան դպրոցի աշակերտունի յե, ունենու ծառի վրա պատվաստել ե խաղող և փորձը շատ հաջող ե անցել: Առաջին անգամ նա 1933 թվին բերք ստացավ, այժմ նա շատ լուրջ կերպով զբաղվում ե այդ գործով: Նա պատրաստվում ե մասնակցելու այս տարի կազմակերպվելիք Համամիութենական Գյուղատնտեսական ցուցահանդեսին իր պատվաստած խաղողի եքսպոնատով: Բացի դրանից, Դադայանը զբաղվում ե նաև մի շարք այլ պատվաստումներով:

Աչքի յեն ընկնում պատանի բնասերներ՝ Վիրաբ Պողոսյանը (Յուվայից), Ստեփան Հովհաննիսյանը (Ղամարլույից) և շատ-շատերը: Այսպիսի տաղանդավոր ու ստեղծագործող հազարավոր պատանիներ կան մեր յերկրում, փորոնց հարկավոր ե ոգնել, խրախուսել և ուղղություն տալ իրենց աշխատանքում:

Սակայն, ինչպես Համ ԼԿՅՆՄ Կենտկոմի 10-րդ պլենումը նշեց, մանկական ստեղծագործությունը, փորպես արտադրողական աշխատանքի ամենահզոր լծակներից մեկը, անհրաժեշտ ուղադրության չեն արժանացել կոմյերիտական կազմակերպությունների կողմից: Շատ դպրոցների բնագրության դասատուներ հարկ յեղած ոգնություն ու ոժանդակություն չեն ցույց տալիս յերեսաներին: Գյուղատնտեսության բնագավառում աշխատողները նույնպես չեն զբաղվում այս հարցերով: Մինչեւ հիմա Հայաստանում չեն կազմակերպվել գյուղատնտեսական փորձակայաններ, փորտեղ հնարավոր լինի կենտրոնացնել պատանի բնասերների աշխատանքը և համապատասխան ուղղություն տալ նրանց:

Համ ԼԿՅՆՄ Կենտկոմի 10-րդ պլենումը կոմյերիտական կազմակերպություններից պահանջեց լրջորեն զբաղվել յերեսաների ինքնագործունեության դարգացման հարցերով, մեծ հոգատարություն ցուցաբերել դեպի յերեսաների ձգտումներն ու պահանջները:

«Հարկավոր ե ծավալել բազմակողմանի և գրավիչ արտադրողական աշխատանք, ամենուրեք զբաղվել յերեսաների խելացի և կուլտուրական ժամանցի կազմակերպման գործով: Յերեսաների հետ հարկավոր ե աշխատել յուրաքանչյուր բակում, յուրաքանչյուր տանը» («Պրավդա»):

Ի՞նչ ԿԱՐԴԱՆ

Խորհրդային գավառագիտության — յերկրագիտության վերաբերյալ կարելի չե կարդալ հետևյալ գրքերը.

1. Վ. Դաւրյան — Խորհրդային գավառագիտության խնդիրները — 1939 թ., գինը 1 ուռըլի:

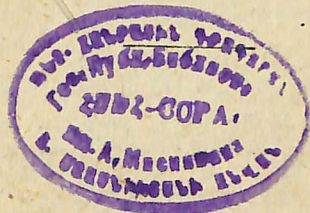
2. Վ. Դաւրյան — Խորհրդային գավառագիտությունը և դպրոցը — 1939 թ., գինը 30 կոպեկ:

3. Մ. Չառաֆյան — Ինչպե՞ս և Վորտեղ կատարել յերկրաբանական գիտողություններ. հջ 67, գինը 50 կոպեկ:

4. Ալ. Արարատյան — Ֆենոլոգիական գիտողություններ. հջ 69, գինը 80 կոպեկ:

5. Ո. Գաբրիելյան — Պատանի բնասերների խմբակ. հջ 83, գինը 40 կոպեկ:

6. Վ. Դաւրյան — «Ծաղկունիք» հանրամատչելի ակնարկ պատանիների համար. հջ 40, գինը 1 ու 20 կոպեկ:

Տեխ. խմբագիր և սրբագրիչ Վ. Պողոսյան
Պատվեր № 3, հրատ. № 6

Տիրաժ 1000, գլավիտի լիագոր Զ—1066

Հայկական ԽՍՀ Լուսժողովրդատի հրատարակչություն—Լուսհրատի
տպարան, Յերևան, Տերյան № 127

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0420106

20139

ԳԻՆԸ 50 Կ.